

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA DĖL KAUNO RAJONO APYLINKĖS TEISME ATLIKTO RIBOTOS APIMTIES FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO REZULTATŲ

2009 m. vasario 24 d. Nr. KA-P-31-1-6
Vilnius

Auditas atliktas, vykdant
Valstybės kontrolės 3-iojo audito departamento
direktoriaus pavaduotojos Ritos Švedienės
2009-01-21 pavedimą Nr. P-31-1

Auditą atliko vyriausioji valstybinė auditorė
Ona Butėnaitė

Auditas pradėtas 2009-01-21
Auditas baigtas 2009-02-24

Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti
Valstybės kontrolės interneto puslapyje
adresu www.vkontrolė.lt

TURINYS

Ižanga	3
Audito apimtis ir metodai	4
Pastebėjimai	5
1. Dėl teisėjų darbo užmokesčiui skirtų lėšų panaudojimo	5
1.1. Dėl teisėjų darbo užmokesčio dydžio nuo 2008 m. sausio 1 d. iki 2008 m. lapkričio 14 d. nustatymo ir asignavimų panaudojimo vertinimo	5
1.2. Dėl teisėjų darbo poilsio ir švenčių dienomis apskaitos, papildomų atostogų suteikimo ir vienkartinį priemonių skyrimo teisėjams	7
2. Dėl valstybės tarnautojų darbo užmokesčiui skirtų lėšų panaudojimo	9
2.1. Dėl valstybės tarnautojų pareiginės algos, priedų ir priemonių	9
2.2. Dėl vienkartinį piniginių išmokų skyrimo valstybės tarnautojams	9
3. Dėl darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, darbo užmokesčiui skirtų lėšų panaudojimo	10
3.1. Dėl tarnybinių koeficientų nustatymo, priedų ir priemonių skyrimo darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis	10
3.2. Dėl vienkartinį piniginių išmokų skyrimo darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis	11
4. Dėl debetinio ir kreditinio įsiskolinimo	11

IŽANGA

Lietuvos Respublikos Seimas 2009 m. sausio 20 d. nutarimu Nr. XI-155 „Dėl pavedimo Lietuvos Respublikos valstybės kontrolei atlikti valstybinį auditą“ pavedė Lietuvos Respublikos valstybės kontrolei atlikti 2008 metais teisėjų atlyginimams ir vienkartinėms priemokoms, valstybės tarnautojų ir darbuotojų darbo užmokesčiui skirtų lėšų (darbo užmokesčio fondo) valstybinį auditą Lietuvos Respublikos bendrosios kompetencijos ir administraciniuose teismuose.

Ribotos apimties valstybinį finansinį (teisėtumo) auditą, vadovaudamasi valstybės kontrolieriaus įsakymu¹ patvirtinta 2009 metų valstybinio audito programa ir Valstybės kontrolės 3-iojo audito departamento direktoriaus pavaduotojo pavedimu² atliko vyriausioji valstybinė auditorė Ona Butėnaitė.

Audito tikslas – įvertinti audituojamo subjekto 2008 metais teisėjų atlyginimams ir vienkartinėms priemokoms, valstybės tarnautojų ir darbuotojų darbo užmokesčiui skirtų lėšų naudojimo teisėtumą.

Audituojamas subjektas – Kauno rajono apylinkės teismas (toliau – teismas), adresas: Kęstučio g. 29, 44312 Kaunas. Identifikavimo kodas – 191445559.

Audituojamu laikotarpiu teismui vadovavo pirmininkas Virginijus Kalkauskas, teismo finansininke dirbo Regina Ragauskienė.

Šioje audito ataskaitoje pateikiame tik audito metu atliktus ir nustatytus dalykus, kurie bus susisteminti ir rekomendacijos dėl jų (išskyrus dalykus, kurie taikomi tik šiam teismui) bus pateiktos valstybinio finansinio (teisėtumo) audito, atlikto Lietuvos Respublikos bendrosios kompetencijos ir administraciniuose teismuose, apibendrinimo ataskaitoje.

Šio ribotos apimties valstybinio finansinio (teisėtumo) audito metu apsiribojome teismo 2008 metais teisėjų atlyginimams ir vienkartinėms priemokoms, valstybės tarnautojų ir darbuotojų darbo užmokesčiui panaudotų valstybės biudžeto lėšų teisėtumo vertinimu. Nevertinome teismo 2008 metų finansinėje atskaitomybėje ir kitose ataskaitose pateiktų duomenų, neatlikome audito procedūrų jų tikrumui ir teisingumui įvertinti, nes tai nėra šio audito tikslas, todėl nuomonės apie tai nepareiškiame ir valstybinio audito išvados nepateikiame.

¹ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2009-01-21 įsakymo Nr. V-12 „Dėl valstybės kontrolieriaus 2009-01-19 įsakymo Nr. V-8 patvirtintos 2009 metų valstybinio audito programos papildymo“ 1 p.

² Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės 3-iojo audito departamento direktoriaus pavaduotojo 2009-01-21 pavedimas Nr. P-31-1.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Ribotos apimties finansinio (teisėtumo) audito metu vertinome 2008 metais teisėjų atlyginimams ir vienkartinėms priemonėms, valstybės tarnautojų ir darbuotojų darbo užmokesčiui skirtų lėšų naudojimo teisėtumą.

Teismui 2008 metams įstatymu³ buvo skirta 2 111,0 tūkst. Lt (iš jų – 1 390,0 tūkst. Lt darbo užmokesčiui) valstybės biudžeto asignavimų programoms vykdyti bei Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu⁴ 4,7 tūkst. Lt (iš jų – 3,6 tūkst. Lt darbo užmokesčiui) minimaliai mėnesinei algai padidinti.

Teisėjų taryba, vadovaudamasi 2007 m. gruodžio 14 d. Teisėjų tarybos nutarimu Nr. 13P-209, kuriuo buvo patvirtinti Lietuvos Respublikos 2008 metų valstybės biudžeto asignavimai teismams, 2008 m. sausio 15 d. raštu Nr. 36P-6-(7.1.10) nurodė, kad teismui 2008 metų valstybės biudžeto asignavimų sumoje yra numatyti 89,0 tūkst. Lt (iš jų 68,0 tūkst. Lt darbo užmokesčiui ir 21,0 tūkst. Lt socialinio draudimo įmokoms) tiksliniai daliniai asignavimai rengiamo Lietuvos Respublikos teisėjų atlyginimų įstatymo įgyvendinimui ir jų negalima naudoti tol, kol neįsigalios šis įstatymas.

Teismas 2008 metais vykdė vieną programą „Bylų nagrinėjimas“ (kodas 1.2). Šiai programai įgyvendinti teismas iš valstybės biudžeto 2008 metais gavo ir panaudojo 2 109,3 tūkst. Lt asignavimų, iš jų: 1 393,6 tūkst. Lt - darbo užmokesčiui ir 431,1 tūkst. Lt - socialinio draudimo įmokoms.

Teismas 2008 metais Teisėjų atlyginimų įstatymo⁵ nuostatomis įgyvendinti (teisėjų darbo užmokesčio padidinti ir vienkartinėms priemonėms) panaudojo 94,4 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų, iš jų: 72,1 tūkst. Lt - darbo užmokesčiui (įskaitant vienkartinės priemonės) ir 22,3 tūkst. Lt - socialinio draudimo įmokoms arba 5,4 tūkst. Lt daugiau nei buvo numatyta minėtu Teisėjų tarybos raštu.

Teismo kreditinis įsiskolinimas už prekes ir paslaugas 2008 m. gruodžio 31 d. sudarė 16,1 tūkst. Lt, o debetinis įsiskolinimas už prekes ir paslaugas – 0,5 tūkst. Lt.

Valstybinis auditas atliktas vadovaujantis Valstybinio audito reikalavimais⁶.

Atsižvelgdami į Lietuvos Respublikos Seimo nutarimą⁷, teisme atlikome savarankiškas audito procedūras tik darbo užmokesčio ir socialinio draudimo įmokų apskaitos srityje. Auditą

³ Lietuvos Respublikos 2008 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2007-12-06 Nr. X-1353, 3 priedėlis.

⁴ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008-02-06 nutarimas Nr. 90.

⁵ Lietuvos Respublikos teisėjų atlyginimų įstatymas, 2008-11-06 Nr. X-1771.

⁶ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002-02-21 įsakymas Nr. V-26 (su vėlesniais pakeitimais).

⁷ Lietuvos Respublikos Seimo 2009-01-20 nutarimas Nr. XI-155.

planavome ir atlikome taip, kad gautume įrodymus, kuriais pagrįstume teismui 2008 metais teisėjų atlyginimams ir vienkartinėms priemonėms, valstybės tarnautojų ir darbuotojų darbo užmokesčiui skirtų lėšų naudojimo teisėtumo vertinimą.

PASTEBĖJIMAI

1. Dėl teisėjų darbo užmokesčiui skirtų lėšų panaudojimo

Lietuvos Respublikos Prezidento dekretu⁸ teisme nustatytas teisėjų skaičius – devyni teisėjai. Teisme 2008 m. gruodžio 31 d. buvo užimtos aštuonios teisėjų pareigybės, viena teisėjo pareigybė buvo laisva.

Teismas 2008 metais panaudojo 631,9 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų teisėjų darbo užmokesčiui ir 195,7 tūkst. Lt socialinio draudimo įmokoms, iš jų:

- 502,0 tūkst. Lt nuo 2008 m. sausio 1 d. iki 2008 m. lapkričio 14 d. apskaičiuotam teisėjų darbo užmokesčiui ir 155,5 tūkst. Lt nuo jo priskaitytoms socialinio draudimo įmokoms (iki Teisėjų atlyginimų įstatymo įsigaliojimo⁹),

- 129,9 tūkst. Lt nuo 2008 m. lapkričio 15 d. iki 2008 m. gruodžio 31 d. apskaičiuotam teisėjų darbo užmokesčiui ir 40,2 tūkst. Lt nuo jo priskaitytoms socialinio draudimo įmokoms, (tame skaičiuje – 49,5 tūkst. Lt teisėjų vienkartinėms priemonėms ir 15,3 tūkst. Lt nuo jų priskaitytoms socialinio draudimo įmokoms).

1.1. Dėl teisėjų darbo užmokesčio dydžio nuo 2008 m. sausio 1 d. iki 2008 m. lapkričio 14 d. nustatymo ir asignavimų panaudojimo vertinimo

Vertindami asignavimų, skirtų teisėjų darbo užmokesčiui, naudojimą, nustatėme, kad teismas, atsižvelgdamas į teisėjų darbo užmokesčio apskaičiavimą aiškinančius teismų tarybos nutarimus¹⁰, teisėjų darbo užmokestį iki 2008 m. lapkričio 14 d. apskaičiavo vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais¹¹, kurie reglamentavo teisėjų tarnybinių atlyginimų koeficientus, tarnybinių atlyginimų priedų už ištarnautą laiką kintamus dydžius ir nustatė tarnybinio atlyginimo (koeficiento) padidėjimą 1,75 karto.

Lietuvos Respublikos teismų įstatymas¹² numato, kad teisėjų darbo užmokestis (nuo 2008 m. lapkričio 15 d. – teisėjų atlyginimas) nustatomas remiantis įstatymu. Iki 2008 m. lapkričio 14 d.

⁸ Lietuvos Respublikos Prezidento 2004-11-10 dekretas Nr. 129 (su vėlesniais pakeitimais).

⁹ Lietuvos Respublikos teisėjų atlyginimų 2008-11-06 įstatymas Nr. X-1771 (įsigaliojo nuo 2008-11-15).

¹⁰ Teismų tarybos 2003-03-07 nutarimas Nr. 84; 2003-06-06 nutarimas Nr. 113; 2004-04-02 nutarimas Nr. 207.

¹¹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997-06-24 nutarimas Nr. 666 „Dėl Lietuvos Respublikos teismų teisėjų, prokuratūros sistemos ir Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento pareigūnų, kitų darbuotojų darbo apmokėjimo“; 1999-12-28 nutarimas Nr. 1494 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997-06-30 nutarimo Nr. 689 „Dėl teisėtvarkos, teisėsaugos ir kontrolės institucijų vadovaujančiųjų pareigūnų ir valdininkų darbo apmokėjimo“ dalinio pakeitimo“.

¹² Lietuvos Respublikos teismų įstatymas, 1994-05-31 Nr. I-480 (su vėlesniais pakeitimais), 96 str. 1 d.

teisėjų darbo apmokėjimas buvo reglamentuotas Valstybės politikų, teisėjų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymu¹³, nuo 2008 m. lapkričio 15 d. teisėjų atlyginimas reglamentuojamas Teisėjų atlyginimų įstatymu¹⁴.

Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos Konstitucinis teismas savo nutarime¹⁵ yra nurodęs, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais¹⁶ nustatytas teisinis reguliavimas negalioja nuo Valstybės politikų, teisėjų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo įsigaliojimo. Šio įstatymo nuostatos dėl teisėjų darbo užmokesčio mažinimo prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai¹⁷ ir joje įtvirtintam teisinės valstybės principui, todėl minėto įstatymo nuostatos teisėjų darbo užmokesčio apskaičiavimui netaikomos.

Atkreipiamė dėmesį, kad nuo Lietuvos Respublikos Konstitucinio teismo nutarimo paskelbimo minėtos Valstybės politikų, teisėjų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo nuostatos neteko galios tik 2008 m. lapkričio 14 d.¹⁸

Atsižvelgiant į tai, kad iki 2008 m. lapkričio 14 d. teisėjų darbo užmokesčio dydžio nustatymas nebuvo aiškiai reglamentuotas teisės aktais, teisme negalėjome įvertinti nuo 2008 m. sausio 1 d. iki 2008 m. lapkričio 14 d. 502,0 tūkst. Lt teisėjų darbo užmokesčiui ir 155,5 tūkst. Lt socialinio draudimo įmokoms panaudotų valstybės biudžeto asignavimų teisėtumo.

Pažymėtina, kad 2008 m. lapkričio 15 d. įsigaliojo Teisėjų atlyginimų įstatymas¹⁹, kuris nustato teisėjų atlyginimų dydžius ir jų skaičiavimo tvarką. Taip pat šiame įstatyme nustatyta, kad teisėjams metų pabaigoje už viršvalandinį darbą, darbą poilsio ir švenčių dienomis atliekant įstatymuose numatytas teisėjo funkcijas išmokama ne didesnė kaip pareiginės algos dydžio vienkartinė priemoka, Teisėjų tarybos nustatyta tvarka. Reikšmingų klaidų, neatitikimų ir pažeidimų, apskaičiuojant ir išmokant teisėjų atlyginimą nuo 2008 m. lapkričio 15 d., nenustatyta.

¹³ Lietuvos Respublikos valstybės politikų, teisėjų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymas, 2000-08-29 Nr. VIII-1904 (su vėlesniais pakeitimais).

¹⁴ Lietuvos Respublikos teisėjų atlyginimų įstatymas, 2008-11-06 Nr. X-1771.

¹⁵ Lietuvos Respublikos Konstitucinio teismo 2001-07-12 nutarimo konstatuojamosios dalies II 1 p.

¹⁶ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997-06-24 nutarimas Nr. 666 „Dėl Lietuvos Respublikos teismų teisėjų, prokuratūros sistemos ir Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento pareigūnų, kitų darbuotojų darbo apmokėjimo“; 1999-12-28 nutarimas Nr. 1494 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997-06-30 nutarimo Nr. 689 „Dėl teisėtvarkos, teisėsaugos ir kontrolės institucijų vadovaujančiųjų pareigūnų ir valdininkų darbo apmokėjimo“ dalinio pakeitimo“.

¹⁷ Lietuvos Respublikos Konstitucija, 5 str., 109 str., 114 str. 1 d.

¹⁸ Lietuvos Respublikos valstybės politikų, teisėjų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo pavadinimo, 1, 2, 3, 4, 5, 7 straipsnių ir įstatymo priedėlio pakeitimo įstatymas, 2008-11-06 Nr. X-1773.

¹⁹ Lietuvos Respublikos teisėjų atlyginimų įstatymas, 2008-11-06 Nr. X-1771.

1.2. Dėl teisėjų darbo poilsio ir švenčių dienomis apskaitos, papildomų atostogų suteikimo ir vienkartinį priemonų skyrimo teisėjams

1.2.1 Teismų įstatyme²⁰ iki 2008 m. rugsėjo 1 d. galiojo nuostata, kad teisėjams už pareigų vykdymą po darbo valandų, poilsio ir švenčių dienomis atlikti teisėjo funkcijas, nurodytas Baudžiamojo proceso kodekse, Civilinio proceso kodekse bei kituose įstatymuose, vykdymą gali būti kompensuojama suteikiant iki 14 kalendorinių dienų papildomų mokamų kasmetinių atostogų. Šių atostogų suteikimo tvarką nustato Vyriausybė. Lietuvos Respublikos Vyriausybė nutarimu²¹ patvirtino Papildomų mokamų kasmetinių atostogų teisėjams suteikimo tvarką (toliau – tvarka). Teisme teisėjai budi pagal teismo pirmininko patvirtintus grafikus (atskirai darbo dienoms ir atskirai poilsio bei švenčių dienoms). Teisme teisėjų darbo poilsio ir švenčių dienomis apskaita 2008 metais vedama, laikantis tvarkos 6 punkto nuostatų, t. y. poilsio ir švenčių dienomis vykdytų pareigų laikas (dienomis ir valandomis) žymimas darbo laiko apskaitos žiniaraštyje.

Teisme vienam teisėjui už budėjimus 2008 metais poilsio ir švenčių dienomis buvo suteiktos penkios papildomos atostogų dienos, už kurias iš viso buvo apmokėta 1,1 tūkst. Lt darbo užmokesčio lėšų, o kitiems teisėjams papildomos atostogų dienos už 2008 metus nebuvo suteiktos.

Teismų įstatyme²² nuo 2008 m. rugsėjo 1 d. nelikus nuostatai, kad teisėjams už pareigų vykdymą po darbo valandų, poilsio ir švenčių dienomis atlikti teisėjo funkcijas, nurodytas Baudžiamojo proceso kodekse, Civilinio proceso kodekse bei kituose įstatymuose, vykdymą gali būti kompensuojama suteikiant iki 14 kalendorinių dienų papildomų mokamų kasmetinių atostogų, teisme nuo 2008 m. rugsėjo 1 d. teisėjams papildomos mokamos kasmetinės atostogos už 2008 metus nebuvo suteiktos.

Pažymėtina tai, kad 2008 m. lapkričio 15 d. įsigaliojusiame Teisėjų atlyginimų įstatyme²³ nurodyta, kad bendrosios kompetencijos ir specializuotų teismų teisėjams metų pabaigoje už viršvalandinį darbą, darbą poilsio ir švenčių dienomis atliekant teisėjo funkcijas, nurodytas Baudžiamojo proceso kodekse, Civilinio proceso kodekse bei kituose įstatymuose, išmokama ne didesnė kaip pareiginės algos dydžio vienkartinė priemonė. Vienkartinį priemonių dydžių

²⁰ Lietuvos Respublikos teismų įstatymas, 1994-05-31 Nr. I-480 (su vėlesniais pakeitimais), 98 str. 2 d.

²¹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-06-06 nutarimas Nr. 828 „Dėl papildomų mokamų kasmetinių atostogų teisėjams suteikimo tvarkos patvirtinimo“.

²² Lietuvos Respublikos teismų įstatymas, 1994-05-31 Nr. I-480 (2008-07-03 įstatymo Nr. X-1685 redakcija), 98 str. 2 d.

²³ Lietuvos Respublikos teisėjų atlyginimų įstatymas, 2008-11-06 Nr. X-1771, 6 str.

nustatymo ir išmokėjimo sąlygas ir tvarką nustato Teisėjų taryba. Teisėjų taryba²⁴ patvirtino Vienkartinės priemokos teisėjams nustatymo ir išmokėjimo sąlygų ir tvarkos aprašą 2008 metams.

Teismo pirmininkas, vadovaudamasis Teisėjų atlyginimų įstatymo 6 str., 2008 m. gruodžio 15 d. įsakymu Nr. P-48 „Dėl vienkartinės priemokos skyrimo“, paskyrė 100 procentų pareiginės algos dydžio vienkartinės priemokas, teisėjams, dirbusiems teisme visus metus, o kitiems teisėjams – proporcingai dirbtam laikui už viršvalandinį darbą, darbą poilsio ir švenčių dienomis, atliekant teisėjo funkcijas. Audito metu nustatėme, kad vienkartinės priemokos buvo skiriamos už teisėjų procesinių veiksmų atlikimą poilsio ir švenčių dienomis pagal teismo pirmininko patvirtintą grafiką.

1.2.2. Teismo pirmininko 2008 m. gruodžio 15 d. įsakymu Nr. P-48 „Dėl vienkartinės priemokos skyrimo“ už procesinių veiksmų atlikimą poilsio ir švenčių dienomis pagal nustatytą grafiką atliekant teisėjo funkcijas, buvo skirtos 67 procentų pareiginės algos dydžio vienkartinės priemokos (viso 3,9 tūkst. Lt) tiems teisėjams, kurie Lietuvos Respublikos Prezidento dekretais²⁵ nuo 2008 m. rugpjūčio 25 d. buvo paskirti Kauno apygardos teismo teisėjais ir teisme nebedirbo. Taip buvo pažeistas Vienkartinės priemokos teisėjams nustatymo ir išmokėjimo sąlygų ir tvarkos aprašas²⁶, kuriame nurodyta, kad vienkartinė priemoka teisėjui mokama už kalendorinius darbo metus teisme, kuriame jis dirba.

Teismo pirmininkas raštu paaiškino, kad išmokant šiems teisėjams vienkartinės priemokas įvertinta tai, kad priemokos suma sudarė mažesnę sumą, nei būtų mokama išeitinė kompensacija. Be to, už darbą poilsio ir švenčių dienomis, taip pat dėl procesinių veiksmų atlikimo pagal teismo pirmininko nustatytą grafiką, šiems teisėjams už 2008 metus nebuvo suteiktos papildomos atostogos.

Auditorių nuomone, vadovaujantis Papildomų mokamų kasmetinių atostogų teisėjams suteikimo tvarkos²⁷ nuostatomis, minėtiems teisėjams už 2008 metų nepanaudotas papildomas atostogas turėjo būti išmokėta iš viso 4,9 tūkst. Lt pinigine kompensacija.

Teismo pirmininkas, pažeisdamas Vienkartinės priemokos teisėjams nustatymo ir išmokėjimo sąlygų tvarkos aprašo 4 punkto nuostatas, dviem teisme nedirbantiems teisėjams gruodžio mėnesį skyrė iš viso 3,9 tūkst. Lt vienkartinės priemokas.

²⁴ Teisėjų tarybos 2008-12-05 nutarimas Nr. 13P-211-(7.1.2) „Dėl vienkartinės priemokos teisėjams nustatymo ir išmokėjimo sąlygų bei tvarkos aprašo 2008 metams patvirtinimo“.

²⁵ Lietuvos prezidento 2008-07-30 dekretai Nr. 1K-1469 ir Nr. 1K-1470.

²⁶ Teisėjų tarybos 2008-12-05 nutarimas Nr. 13P-211-(7.1.2) „Dėl vienkartinės priemokos teisėjams nustatymo ir išmokėjimo sąlygų bei tvarkos aprašo 2008 metams patvirtinimo“, 4 p.

²⁷ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-06-06 nutarimas Nr. 828, 9 p.

2. Dėl valstybės tarnautojų darbo užmokesčiui skirtų lėšų panaudojimo

Teisme buvo patvirtinta septyniolika valstybės tarnautojų pareigybių. 2008 m. gruodžio 31 d. visos pareigybės buvo užimtos.

Teismas 2008 metais panaudojo 559,2 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų valstybės tarnautojų darbo užmokesčiui, iš jų: 92,7 tūkst. Lt – priedams, 13,3 tūkst. Lt – priemokoms, 62,8 tūkst. Lt – vienkartinėms piniginėms išmokoms ir 173,6 tūkst. Lt – socialinio draudimo įmokoms.

2.1. Dėl valstybės tarnautojų pareiginės algos, priedų ir priemokų

Valstybės tarnybos įstatyme²⁸ nurodyta, kad valstybės tarnautojo darbo užmokestį sudaro pareiginė alga, priedai ir priemokos. Teisme dirbančių valstybės tarnautojų pareigybių lygiai ir kategorijos atitinka Teisėjų tarybos²⁹ nutarimu patvirtintus valstybės tarnautojų pareigybių lygius ir kategorijas. Vadovaujantis Valstybės tarnybos įstatymu³⁰ valstybės tarnautojams gali būti mokami priedai už tarnybos Lietuvos valstybei stažą, už kvalifikacinę klasę arba kvalifikacinę kategoriją ir pareiginės algos dydžio vienkartinis priedas. Teisme 2008 metais valstybės tarnautojams pareiginės algos dydžio vienkartiniai priedai nebuvo skirti. Be to, minėtame įstatyme³¹ numatyta, kad valstybės tarnautojams gali būti mokamos priemokos už darbą poilsio ir švenčių dienomis ir nakties metu, už darbą kenksmingomis, labai kenksmingomis ir pavojingomis darbo sąlygomis bei už įprastą darbo krūvį viršijančią veiklą ar papildomų užduočių, atliekamų viršijant nustatytą darbo trukmę, atlikimą. 2008 metais valstybės tarnautojams skirtų priemokų suma neviršijo 60 procentų pareiginės algos³², o priemokų ir priedo už kvalifikacinę klasę suma neviršijo 70 procentų pareiginės algos³³.

2.2. Dėl vienkartinių piniginių išmokų skyrimo valstybės tarnautojams

Valstybės tarnybos įstatyme³⁴ numatyta, kad valstybės tarnautojai gali būti skatinami vienkartinė pinigine išmoka Vyriausybės nustatyta tvarka. Lietuvos Respublikos Vyriausybė nutarimu³⁵ patvirtino Vienkartinių piniginių išmokų valstybės tarnautojams skyrimo tvarkos aprašą (toliau – aprašas). 2008 metais teisme valstybės tarnautojams vienkartinės piniginės išmokos buvo

²⁸ Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymas, 1999-07-08 Nr. VIII-1316 (su vėlesniais pakeitimais), 23 str. 1 d.

²⁹ Teisėjų tarybos 2008-06-30 nutarimas Nr. 13P-114-(7.1.2) „Dėl teismuose dirbančių valstybės tarnautojų pareigybių lygių ir kategorijų“.

³⁰ Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymas, 1999-07-08 Nr. VIII-1316 (su vėlesniais pakeitimais), 25 str. 1 d. 1, 2, 5 p.

³¹ Ten pat, 26 str. 1 d. 1, 2, 3 p.

³² Ten pat, 26 str. 3 d.

³³ Ten pat, 23 str. 2 d.

³⁴ Ten pat, 27 str. 2 d. 3 p.

³⁵ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-07-19 nutarimas Nr. 1167 „Dėl vienkartinių piniginių išmokų valstybės tarnautojams skyrimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

skirtos, laikantis patvirtinto aprašo, t. y. vienkartinės piniginės išmokos neviršijo 100 procentų nustatytosios valstybės tarnautojo pareiginės algos, jos buvo paskirtos ne daugiau nei kartą per metus tuo pačiu pagrindu (aprašo 2 punkte numatytais atvejais).

2008 m. gruodžio 15 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybė posėdžio protokolu pritarė nuostatai, kad 2008 metais vienkartinės piniginės išmokos valstybės tarnautojams iš valstybės ir savivaldybių institucijos ar įstaigos sutaupytų darbo užmokesčio lėšų nebūtų mokamos. Atkreiptinas dėmesys, kad tokia nuostata nebuvo įforminta kaip Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas, kuris įstatymų nustatyta tvarka yra skelbiamas leidinyje „Valstybės žinios“. Pažymėtina, kad teisme valstybės tarnautojams vienkartinės piniginės išmokos po 2008 m. gruodžio 15 d. nebuvo skirtos.

3. Dėl darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, darbo užmokesčiui skirtų lėšų panaudojimo

Teisme 2008 m. buvo patvirtinta dvylika darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pareigybių. 2008 m. gruodžio 31 d. teisme faktiškai dirbo dvylika darbuotojų.

Teismas 2008 metais panaudojo 200,2 tūkst. Lt asignavimų darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, darbo užmokesčiui, iš jų: 11,0 tūkst. Lt – priedams, 4,9 tūkst. Lt – priemokoms, 27,3 tūkst. Lt – vienkartinėms piniginėms išmokoms ir 62,0 tūkst. Lt – socialinio draudimo įmokoms.

Pažymėtina, kad teisme darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis, vienkartinės piniginės išmokos po 2008 m. gruodžio 15 d. nebuvo skirtos.

3.1. Dėl tarnybinių koeficientų nustatymo, priedų ir priemokų skyrimo darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis

Teisme darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, tarnybinių atlyginimų koeficientai nustatyti, laikantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu³⁶ patvirtintų tarnybinių atlyginimų koeficientų. Teisme 2008 metais darbuotojams buvo skirti priedai už aukštą kvalifikaciją, skubių svarbių ar sudėtingų darbų vykdymą ir priemokos už laikinai nesančių darbuotojų funkcijų (pareigų) atlikimą arba papildomų darbų vykdymą. Šių priedų ir priemokų reglamentavimas numatytas minėto nutarimo 5.2 punkte. Pažymėtina, kad teisme 2008 metais darbuotojui skirta bendra priedų ir priemokų suma neviršijo darbuotojui nustatyto tarnybinio atlyginimo dydžio, priedai ir priemokos darbuotojams paskirti ne ilgesniam laikotarpiui kaip iki kalendorinių metų pabaigos.

³⁶ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993-07-08 nutarimas Nr. 511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

3.2. Dėl vienkartinių piniginių išmokų skyrimo darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis

Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarime³⁷ numatyti atvejai, kada galima mokėti vienkartinę pinigines išmokas, skirtas darbuotojams skatinti. Teismo pirmininkas 2008 m. spalio 27 d. įsakymu Nr. P-40 „Dėl piniginių išmokų skyrimo“ įstatymo numatytų švenčių progomis ir 2008 m. lapkričio 26 d. įsakymu Nr. P-41 „Dėl vienkartinių piniginių išmokų skyrimo ir priemokos mokėjimo“ už labai gerą darbą kalendoriniais metais skyrė 100 procentų tarnybinio atlyginimo dydžio vienkartinę išmoką valytojai, kuri pagal 2007 m. balandžio 2 d. terminuotą darbo sutartį Nr. 43 teisme dirba 0,5 etato (pareigybei nustatytas tarnybinio atlyginimo koeficientas – 6,25). Patikrinus nustatyta, kad teismo finansininkas minėtai darbuotojai kiekvienu atveju priskaitė po 800,00 Lt vienkartinę pinigines išmokas nuo viso etato, o ne nuo 0,5 etato ir priskaičiavo 247,84 Lt socialinio draudimo įmokų. Darbuotojai nepagrįstai buvo išmokėta viso 584,00 Lt.

Teismo finansininkas valytojai nepagrįstai priskaitė 800,0 Lt ir išmokėjo 584,0 Lt vienkartinių piniginių išmokų bei priskaičiavo 247,84 Lt socialinio draudimo įmokų.

Pažymėtina, kad teismas 2009 m. vasario 17 d. mokėjimo pavedimu Nr. 25 nepagrįstai išmokėtus 584,00 Lt grąžino į valstybės biudžetą.

4. Dėl debetinio ir kreditinio įsiskolinimo

2008 m. gruodžio 31 d. teismo 16,1 tūkst. Lt kreditinis įsiskolinimas už prekes ir paslaugas susidarė dėl neapmokėtų sąskaitų, gautų pasibaigus einamajam mėnesiui (šios sąskaitos apmokėtos 2009 m. sausio mėnesį). 2008 m. gruodžio 31 d. debetinis įsiskolinimas už prekes ir paslaugas – 0,5 tūkst. Lt susidarė dėl išankstinio apmokėjimo už kurą, nes su UAB „Lukoil Baltija“ 2005 m. spalio 7 d. sudarytoje sutartyje Nr. KN0880 nurodyta, kad atsiskaitymo forma – 100 proc. išankstinis apmokėjimas.

Teismas 2008 m. gruodžio 31 d. mokėjimo pavedimu Nr. 798 iš darbo užmokesčiui skirtų asignavimų pervedė Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos Kauno skyriui 2,3 tūkst. Lt (3 proc.) avansu 2009 metų išlaidoms dengti ir 2008 metų pabaigai liko skolingas 0,3 tūkst. Lt Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos Kauno skyriui darbdavio mokamų socialinio draudimo įmokų.

³⁷ Ten pat, 5.4 p.

Teismo finansininkas, nesilaikydamas Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo³⁸ nuostatų, 2008 metais atliko avansinius mokėjimus, t. y. 2008 metų gruodžio mėnesį 2,3 tūkst. Lt darbo užmokesčio lėšų panaudojo 2009 metų išlaidoms dengti, nepagrindus jų apskaitos dokumentais.

Teismo finansininkas, nesilaikydamas Buhalterinės apskaitos įstatymo 12 str. 2 d. nuostatų, 2008 metais atliko avansinius mokėjimus, nepagrindus jų apskaitos dokumentais.

Pažymėtina, jog teismo pirmininkas 2009 m. vasario 19 d. rašte Nr. SD-130 „Dėl paaiškinimo“ nurodė, kad klaida ištaisyta atliekant pavedimą Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos Kauno skyriui už 2009 m. sausio mėnesį.

3-iojo audito departamento direktoriaus pavaduotoja

Rita Švedienė

3-iojo audito departamento Kauno skyriaus vedėja

Aldona Dragašienė

Vyriausioji valstybinė auditorė

Ona Butėnaitė

³⁸ Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymas, 2001-11-06 Nr. IX-574 (su vėlesniais pakeitimais) 12 str. 2 d.